

Alte Drucke

**DE NOTHIS || SPVRIISQVE FILIIS.|| LIBER SINGVLARIS ||
Gabrielis Palaeoti, S. Romanae Ecclesiae || Cardinalis, ac
Bononiensis || Iurisconsulti.|| IN ...**

Paleotti, Gabriele

Frankfurt/Main, 1574/(1573)

VD16 ZV 26219

CAP. XXIII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149688

iudici constare, secundū supradicta. Quæ
intelligenda sunt, cū his se coniecturis
quis filium voluerit probare, nullis alijs
contra aduersantibus.

QVÆ POTIORES SINT
coniecturæ, vbi quæstio est, an
quis sit filius.

- 1 Ex uxore natus, cum qua & alij rem
haberent, mariti filius presumitur.
- 2 Natus domi ex uxore non potest ut filius
abnegari.
- 3 Nisi certis casibus.
- 4 Antestimonium matris, & fama vicinia
noceat, si domi natus sit.
- 5 Presumptio pro matrimonio, cū filius
ex uxore natus est, alijs prænalet con-
iecturis.
- 6 Fœminarum varia conditio in concipiē-
dis filiis.
- 7 In dubio pro matrimonio iudicandum.

CAP. XXIIII.

Vgnantibus verò inter se
pluribus coniecturis, ma-
ior tunc dubitationi locus
esse potest. Finge etenim
quem ex uxore domi natū

K § esse,

esse, hunc negant agnati filium ea ratione, quod vxor quandoque & cum alijs rem habere cōsueuerit, nos ne idcirco cōtra filium iudicabimus? Diximus suprà, mariti filium potiùs existimandum, *a* seu fauore matrimonij, seu quod in dubio, quod honestius est, conijci debet, *b* & vt dicebat Baldus, semper præsumentū potiùs possibile honestum, quàm possibile inhonestum. *c* Quod adeò verum est, vt & licet mulier, non in mariti ædibus, sed apud alium, cum quo immisceri solebat, puerum peperisset, si tamen eo in loco nō inuito viro habitasset, maritoq; ad eam liber quocunque tempore aditus pateret, tunc etiam iustus ille filius intelligatur. *d* Affirmandumq; idem fuerit, quamuis mater eum ex se deinde genitum negaret, *e* cuius rei celebre illud est exemplum, quod olim maximo regi cōtigit, qui cū vt patris filius in paternum regnum successisset, eum deinde mater propè moriēs, non Regis, sed militis cuiusdam filiū professā fuit, huiusmodi enim matris testimonium nihil ei nocere, responsum est, nec illud ideo regno eo fuisse eiiciendum. *f*

2 Quin & si parentes ambo, eum vt alienū repellerent, adhuc non debet filius, qui domi natus est, ob contrariam eorum assertionem, vllam status sui controuersia pati.

a l. miles, §. defuncto, de adult.

b Abb. ca. intelleximus, de adult.

c Bald. l. filium, de his qui sui.

d Barb. conf. 58. in 2. Dec. conf. 657.

e l. pen. de probat.

f Bart. d. l. filium, de his qui sui.

pati. *a* Cùm enim tradita nobis sit regula, quomodo filius quis dijudicetur, quæ quid eo solo nititur, quod ex vxore quis natus sit, *b* merito à regula hac nunquam erit recedendum, nisi exceptio verè, & necessariò probetur, *c* cùm satis non sit, eam aliquibus coniecturis elidi tantum: aut obumbrari. *d* Ideoq; cùm ex marito filius suscipi rectè potuerit, tametsi alijs quoq; vxor se viris iunxerit, & omnia etià concurrant ea, quæ in contrarium suprà adducta sunt, iam constat nec verè, nec necessariò exceptionem probatam esse, idcircoq; regulæ prædictæ standum, quæ cùm claram rem reddat, *e* in apertis non erit coniecturis locus, *f* præsertim cùm hæc filiorum probatio, quæ ex natalibus elicitur, legis sit testimonium, *g* à quo Iudex recedere non debet. *h* Hinc sequitur, quod si quid contra natalium causam afferatur, quod necessariò aliter rem se habere demonstret, tunc cùm legis præsumptio ad impossibilia non deducatur, *i* & exceptio à regula suprà dicta verè probetur, iam relicta priori coniectura, ad hanc contrariam erit diuertendum. Quid enim si maritus per biennium absens, domum reuersus, anniculū repperit? Quid si septuagenarius extiterit, aut aliàs coeunti vires defecerint? *k* Quid si infirmitate

a Abb. c. per tuas, de prob. nu. 4. & cap. transmiss. qui fil. leg. nu. 4. *b* d. l. filium, in princ. *c* Bar. l. quotiens. si quis cau. Dec. l. i. de reg. iur. *d* Dec. ca. in præsentia, de proba. num. 15. 16.

e Dec. consi. 8. in princ. *f* l. continu. §. cum ita, de verb. oblig. *g* Bal. d. l. filium, nu. 11. *h* Bald. l. r. C. qui accus. nu. 52.

i c. quia verisimile, de præsumpt.

k Soz. Iun. cō. fil. 86. nu. 45. in 2.

firmitate impeditus vxorem cognoscere non potuerit? num meritò filium interea domi natum ex vxore, vti alienum & translatitium debeat expellere? *a* Indubitatum hoc quidem est, cum huiusmodi rationibus vrgentibus faciliè adulterius partus deprehendatur. *b* Illud ambiguum magis videtur, cum filius domi quidem natus est, ex adulterio tamè eum genitum mater affirmat, cumq; eius assertionem, & vicinia, & hominum fama consentit, censent enim Doctores, contra filii præsumptiones has recipiendas, & cum lex matris testimonio plurimum tribuat, *d* nec probabile sit, illam tam infamem adulterij notam, contra veritatem ipsam, spontè fuisse subituram, publica præsertim fama accedente. *e* Idem & eo casu tradiderunt, cum mulier diu sterilis tandem à marito diuertisset, aliquòtque post diebus reuersa, filium domi peperisset, nec enim hunc, nisi à patre vt filius agnoscat, necessario viri filium habendum aiunt, *f* & generaliter, quotiens contra filium, matris assertio, cum contrarijs obsequijs, aut appellatione, vel communione opinione coniuncta est, tunc solam matris testimonij præsumptionem in fauorem filiorum infirmari contendunt. *g* Sed ergo, cum suprà docuerim, esse nobis in his

a d.l. filium.

b c. causa. 1.
qui fil. legiti.
vbi Abb. 1.
Not.

c Alex. conf.
88. in 7. Cast.
conf. 175. col.
fin. Bald. d. l.
filium.

d Host. c. offi.
cij, de poen. &
rem.

e Ancharan.
confil. 225.

f Abb. Felin.
d. c. per tuas.

g Corn. cōf. 1.
in 3. litera z.
Alex. d. cōf. 88
Alc. reg. 3. præ
sum. 57. nu. 9.
10. Goza. cōf.
12. nu. 22. 25.

his quæstionibus ab Vlpiano regulam constitutam, *a* ab ea temerè non puto discedendum. Idèò nec his casibus, contra filij natales, & matrimonium quicquam ausim iudicare, *b* cùm ea, quæ contrà obijciuntur, rem ita esse necessariò non probent, parentumq; testimonium prodesse tantùm, non filijs obesse possit, *c* atque hæc matrimonij præsumptio & nataliũ, nedum famam, sed & omnes ferè alias superet coniecturas. *d* Quo fit, vt si vxor sterilis, quæ diuiterat, nunc reuerfa filium ediderit, hic non idèò adulterinus sit suspicandus, cùm scribat Plinius, *e* mulieres aliquas semel tantùm parere, alias post certum tantùm tempus, vt post iuuetam, *f* alias secundum varios celi & Syderũ motus, nunc fœcundas, nunc prorsus steriles reddi, ita vt coniectura hæc necessaria sit, ob quam regulam eam missam faciamus. Mouetq; me maximè exemplum id, super quo clarissimi duo Iuriscōsulti responderunt, *f* vbi cùm filius in domo adulterinatus esset, educatus, nominatus, legitimatus, institutus, atque ita & matris maritus, mater, filius, adulter, & vulgò omnes, eum vt adulterinum prædicarēt, adhuc tamen ob solam matrimonij præsumptionem, valdè in ea re extricanda laborant, & tandem, quoniam maritus eo tem-

a d.l. filium.

b Paris. conf.
11. 12. nu. 234.
in 2.

c l. r. §. sigs,
cum Gloss. ad
Carbon.

d Abb. cap.
transmissæ,
qui fil. leg.

e lib. 7. cap.
13.

f Alex. confi.
83. in 7. &
Corn. confi.
1. in 3.

a Corn. d. cō
fil. litera a. 2.

b l. septimo,
de stat. hom.
c Abb. c. offi
cij, de pœn. &
remi. d. l. mi
les. §. de fun
cto.

d Do&l. Gal
lus, in princi.
Guil. Bene. c
Raynutius, in
3. par. ver. quæ
filium. nu. 16.
& seq.
e cap. fin. de
re iudic.

eo tempore aberat, quo filius conceptus
est, contra matrimonium responderunt,
a tanquam cætera omnia contra hoc ve
num satis essent infirma. Atque hoc argu
mento infinitæ propè quæstiones decidi
possunt, vti, cùm vxor per duos menses
procul à marito cum adultero morata est,
inde post septimum mensem domum re
uersa, parit, licet enim frequentius id sit,
vt fœminæ nouem mensibus vterum fe
rant, iustus tamen & ille partus est, qui se
ptimo mense editur. b Vnde quàm diu
ex marito concipi potuit, nunquam ex a
dultero procreatum dicemus. c Nisi for
tè malit quis peritorum consilium adhi
bere, eorumq; iudicio acquiescere. d Sed
ego, vt dixi, in dubio semper secundum
regulam, id est, pro matrimonio pronun
tiarem. e

QVID, SI QVIS NVNC FL
lius, nunc alienus habitus fuerit. Et
quando plura inuicem
repugnant.

- 1 *Natus ex matrim. adeptus est ius pro
prietatis, & possessionis filiorum,*
- 2 *Fama an tollat alias præsumptiones in fa
uorem filiorum.*
- 3 *Quando vltima derogent prioribus.*

4 *Ius*

- 4 *Ius alicui mea causa quaesitum, eo inuito non possum reuocare.*
- 5 *Posterior tractatio potest filiis prodesse, non nocere ijs inuitis. num. 6.*
- 7 *Testimonium patris vincit famam vicinia.*
- 8 *Tractatio paterna praeualet soli nominationi.*
- 9 *In probanda filiatione, duo testes sufficiunt.*

C A P. XXV.

VID verò si domi natus quis sit, & à parentib. etià filij loco habitus, postmodum ab ijsdem vti alienus reiiciatur, fama; illum omninò illegitimum atteste

tur, ànne contra filium posteriores has præsumptiones recipiemus? Affirmant hoc aliqui, cum vltima derogent præcedētib; *a* & quem aliquando parentes filiū negarunt, si deinde vt ex se natum agnoscant, hoc quod nouissimo loco actū est, attendi soleat, *b* quemadmodum & cum varius rumor de alicuius ingenuitate vagatus est, semper enim posteriorem famā sequimur, *c* quod præter Cornæū *d* doctiss. etiam Gozadinus opinatus est. *e*

Ego

- a* l. pacta nouissima. C. de pact.
- b* Felin. c. per tuas, de prob. nu. 14. ver. amplia sec.
- c* l. si mater. C. ne de sta. defunct.
- d* cōf. l. vol. 3. e cōf. l. 13. nu. 40.